

A negyedik ipari forradalom hatása az oktatásra

*III. Nemzetközi Középiskolai
Pénzügyi-Gazdasági Oktatási Konferencia*

2017. április 25.

Bod Péter Ákos, az MTA doktora,
a Budapesti Corvinus Egyetem tanára

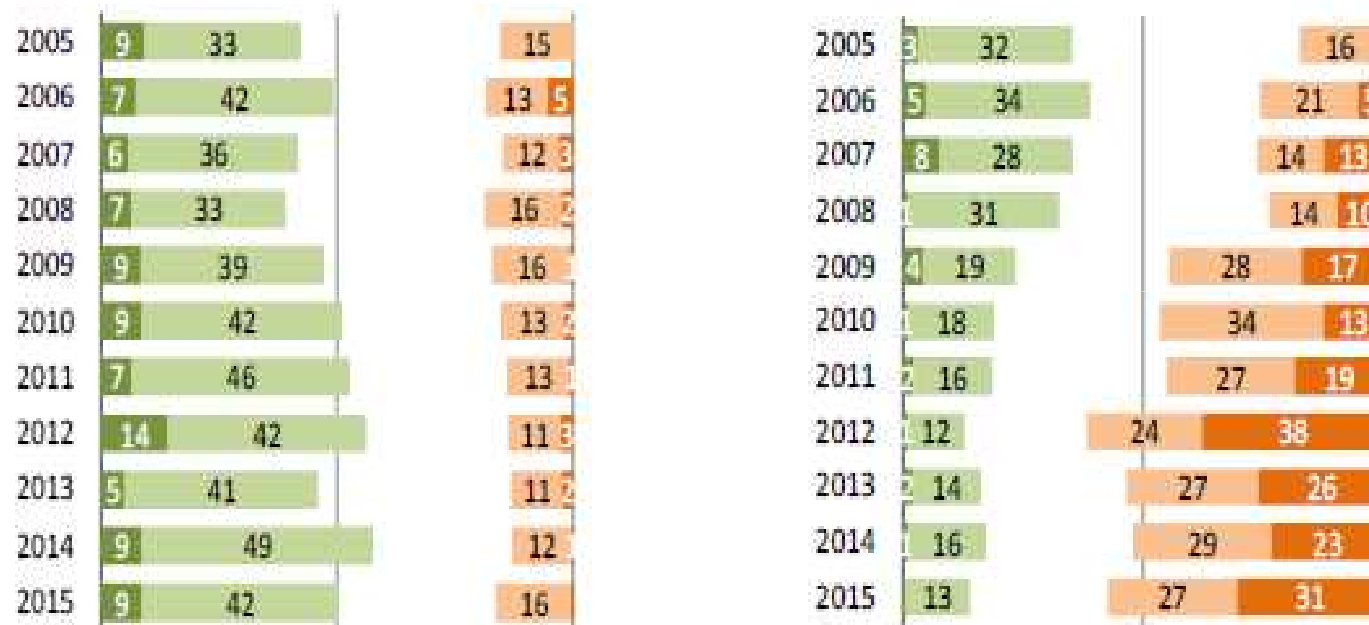
petera.bod@uni-corvinus.hu

Az eddigi magyar társadalmi-gazdasági modell korlátjai

- Az „olcsó, bőséges, /viszonylag/ jól képzett **munkaerő** és a /főként külföldi/ **tőke és technológia**” kapcsolódásán alapuló, műszakilag követő termelési-szolgáltatási rendszer a határaihoz ért – lásd a vitát a „*közepes fejlettség csapdája*” témájában
- A *globális /döntően európai/ értékláncba való bekapcsolódás* diktálja azt, hogy milyen lesz a magyar munkahelyek zöme
- *Demográfia, béremelkedés, emigráció*: a piacképes munkaerő állományának elfogyása; a korlátosan piacképesek mobilizálása (közmunka) illetve „parkoltatása” – hirtelen munkaerő-piaci fordulat, még a technológiai forradalom hazai megjelenése előtt ----- van bizonyos időnk az alkalmazkodásra

Amivel a német cégek elégedettek (a munkaerő képzettsége) és amivel nem (a jogbiztonság - jobbra)

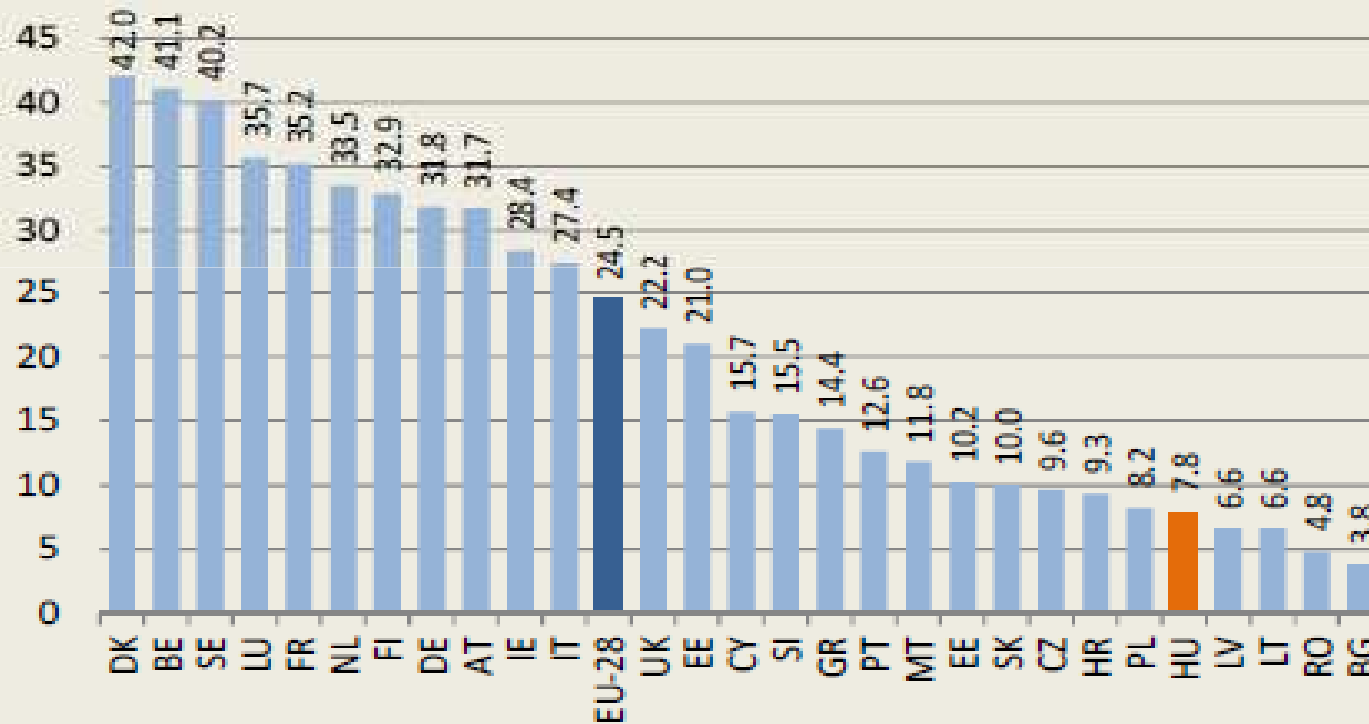
Forrás: Magyar-Német Kamara

A magyar bér valóban olcsó

Egy munkaóra jutó munkaköltség (2014)

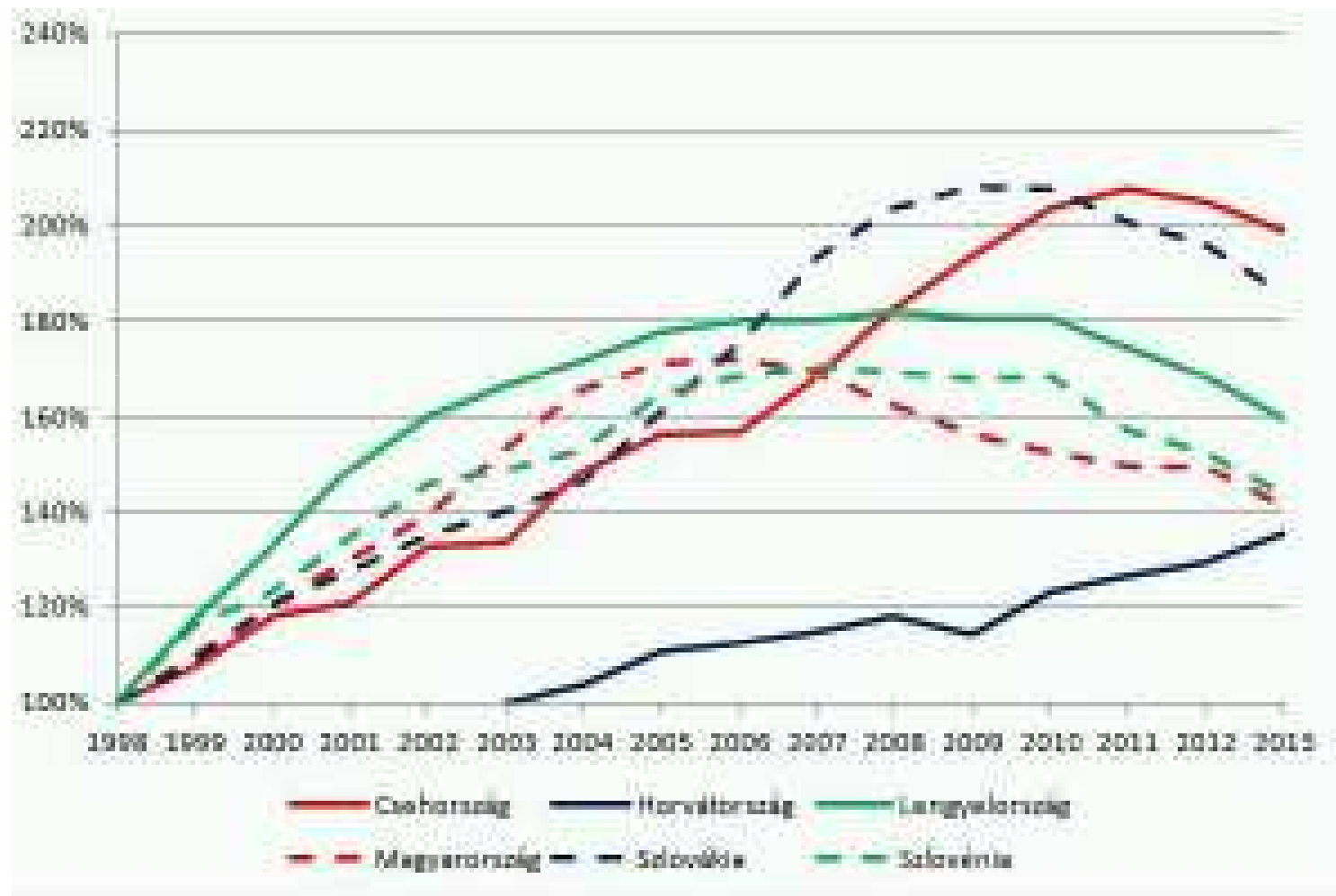
euró/óra

Forrás: Eurostat

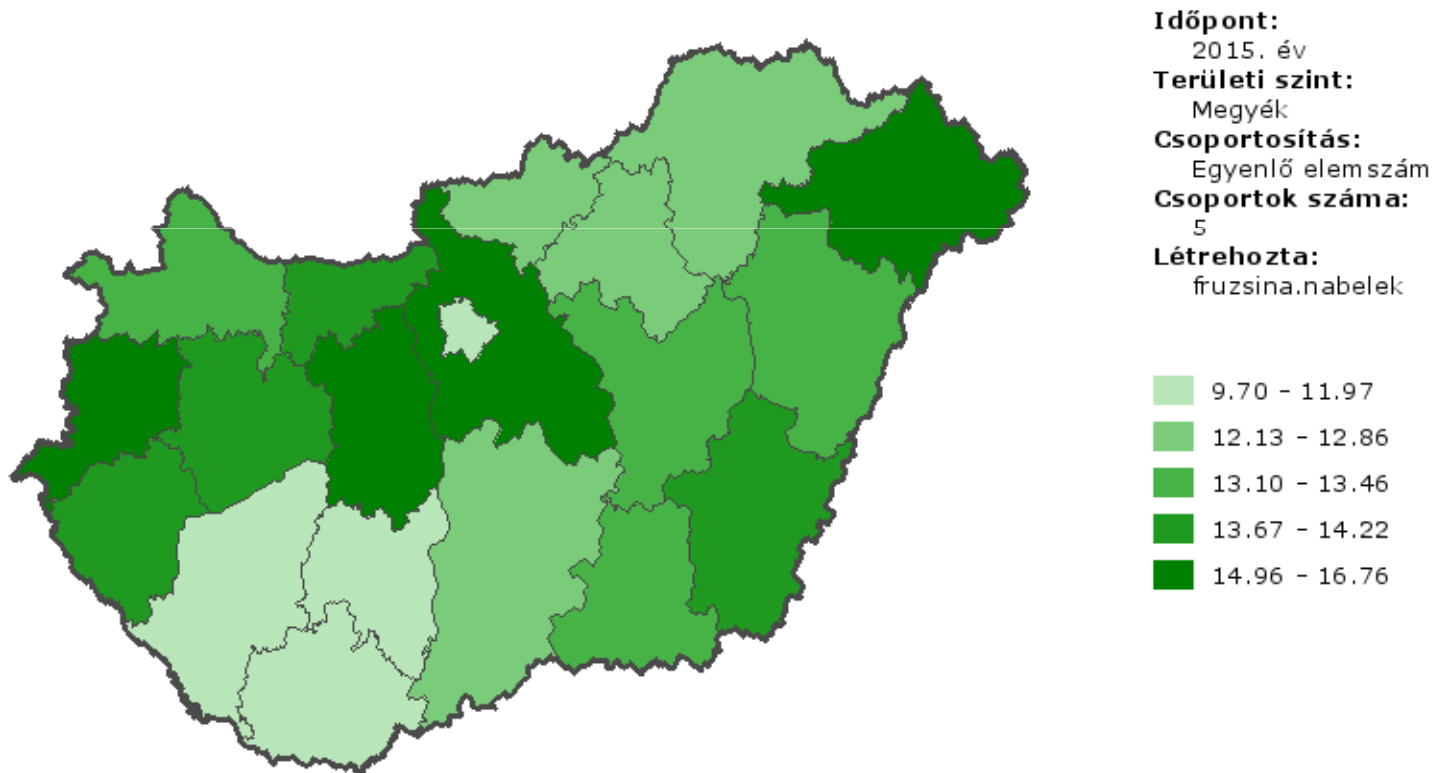
A humántőke újratermelése lanyhul

A felsőoktatásban résztvevők száma V5, 1998=100

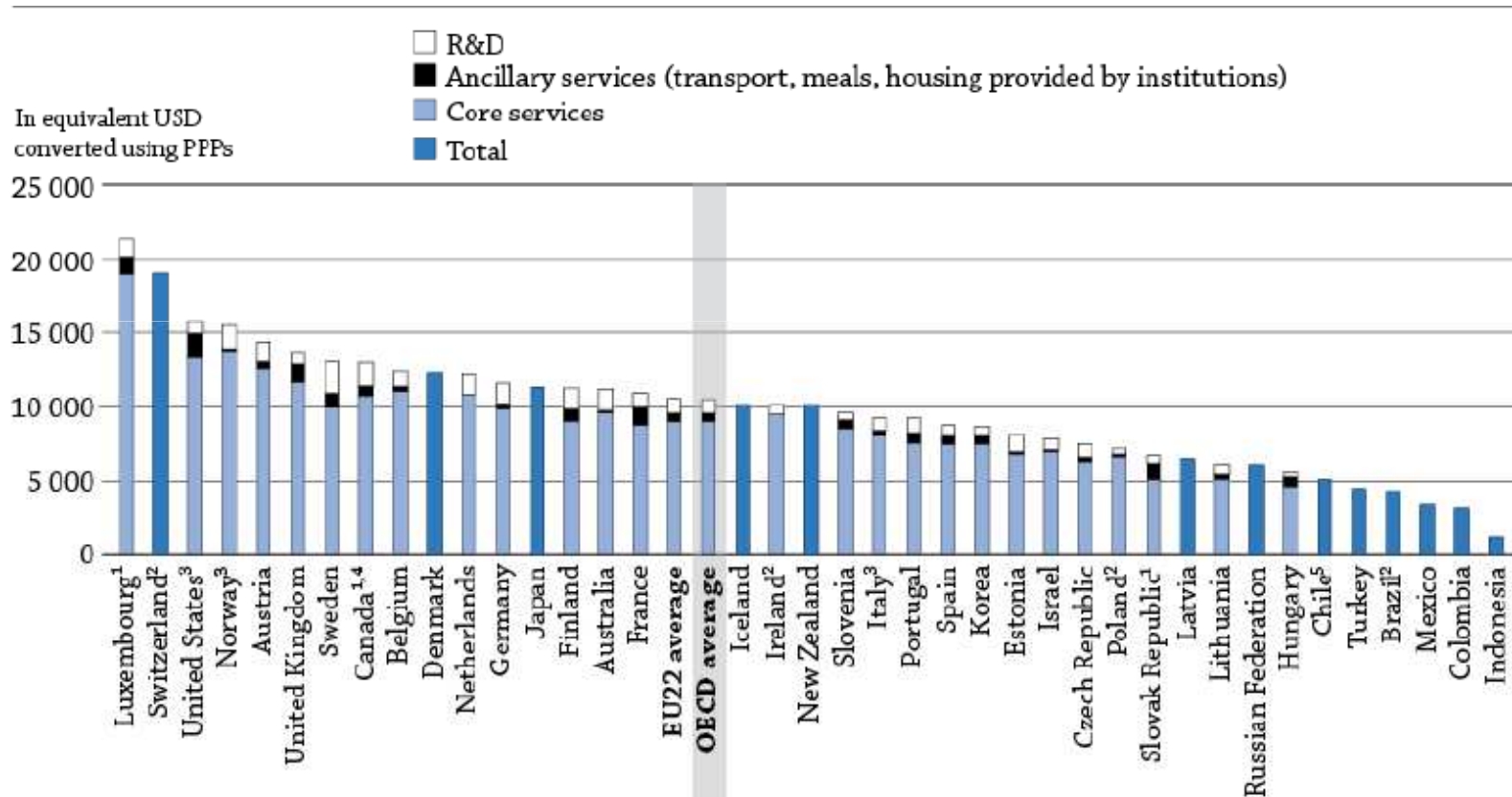
A mai foglalkoztatottak egy részének munkája géppel helyettesíthető

Automatizálással kiváltható munkaerő aránya (százalék)

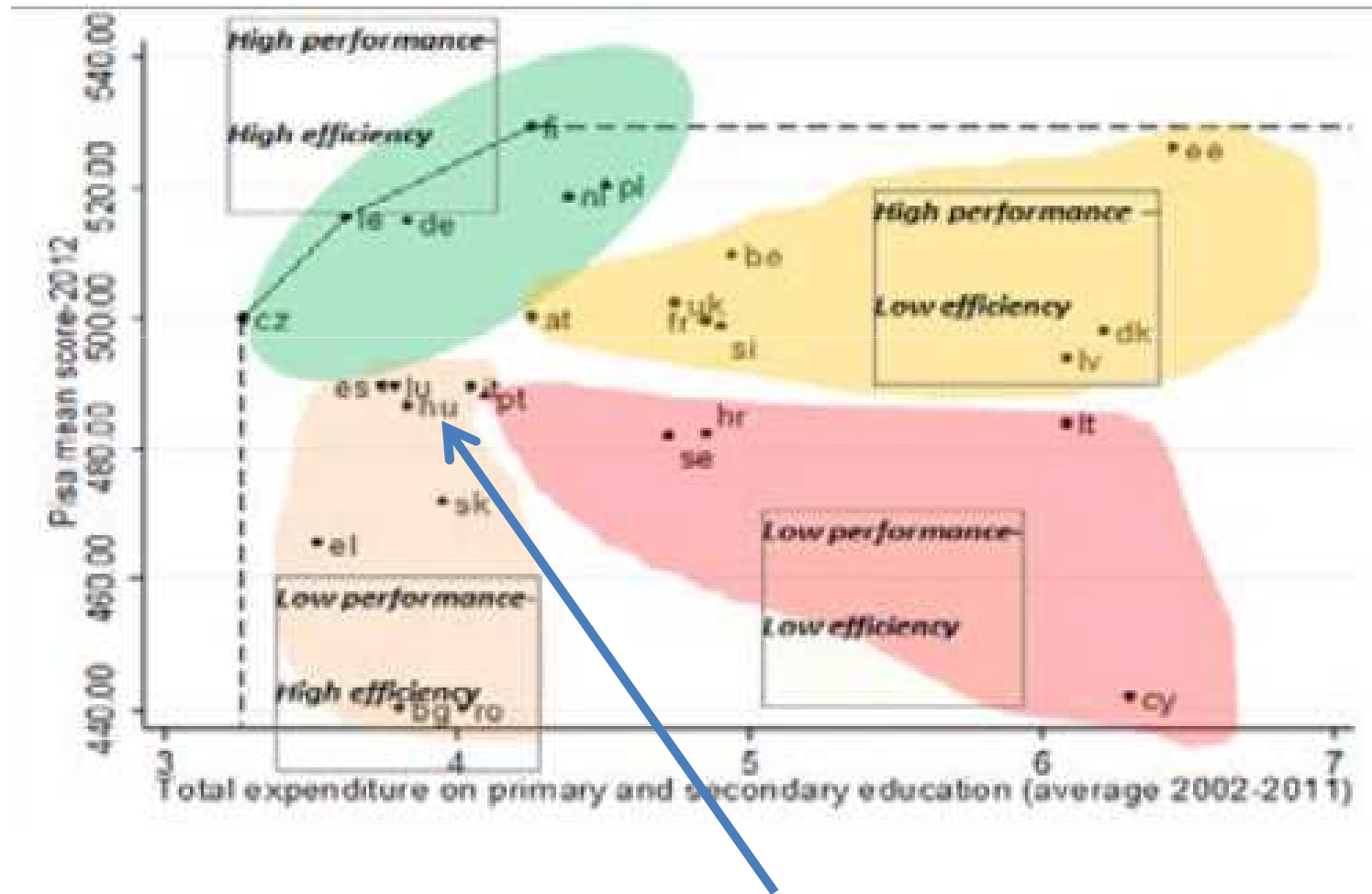
Amennyit oktatásra fordítunk

OECD, vásárlóerőt figyelembe véve,

Keveset költ az ország általános és közfokú oktatásra, bár az elég jól hasznosul

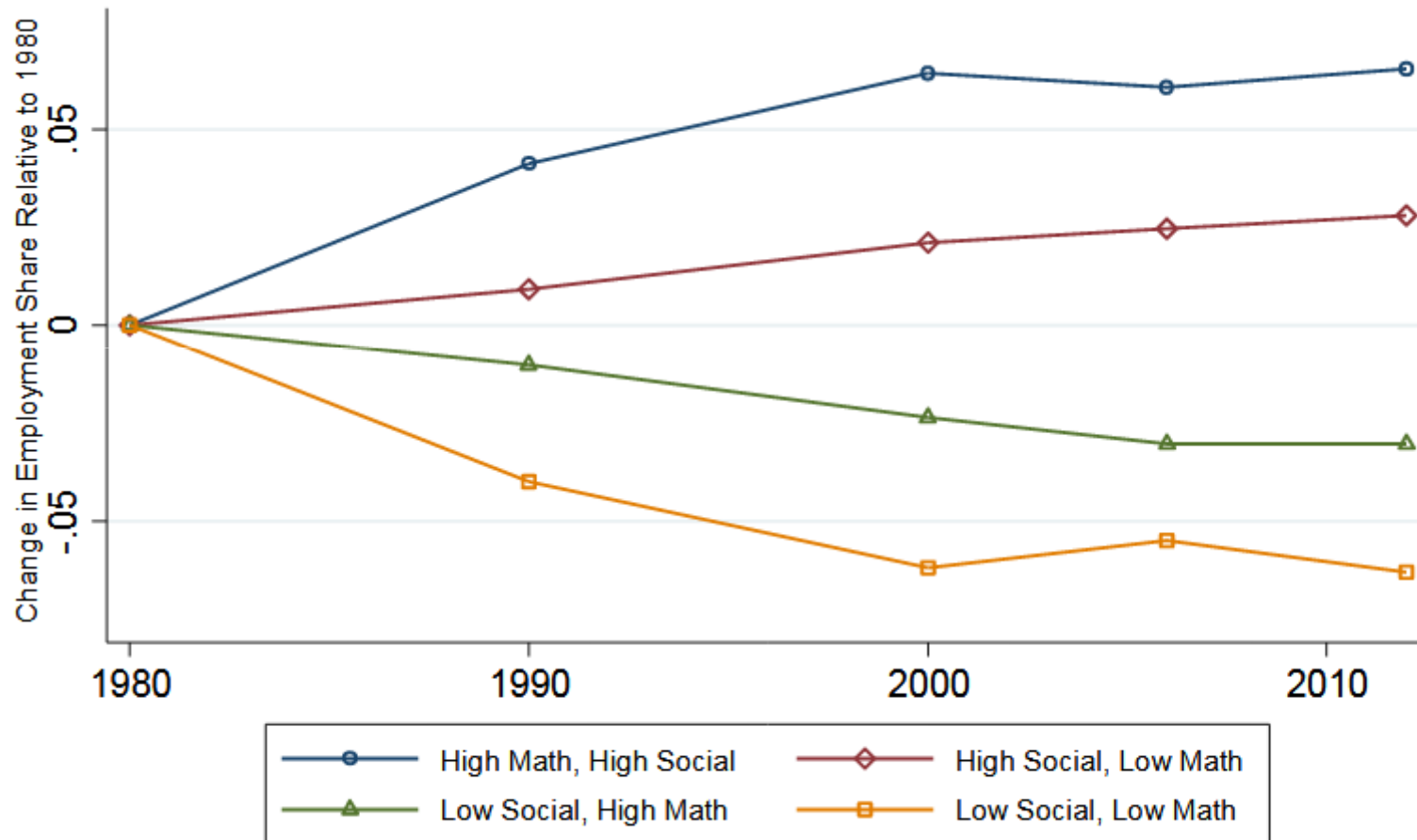
Az oktatás költséghatékonyasága és szakmai eredményessége a PISA-jelentés alapján
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/eeip/pdf/ip045_en.pdf

Az új idők új követelményeket támasztanak a munkaerővel szemben

Amerikai foglalkoztatási arányok változása, készségcsoportok szerint

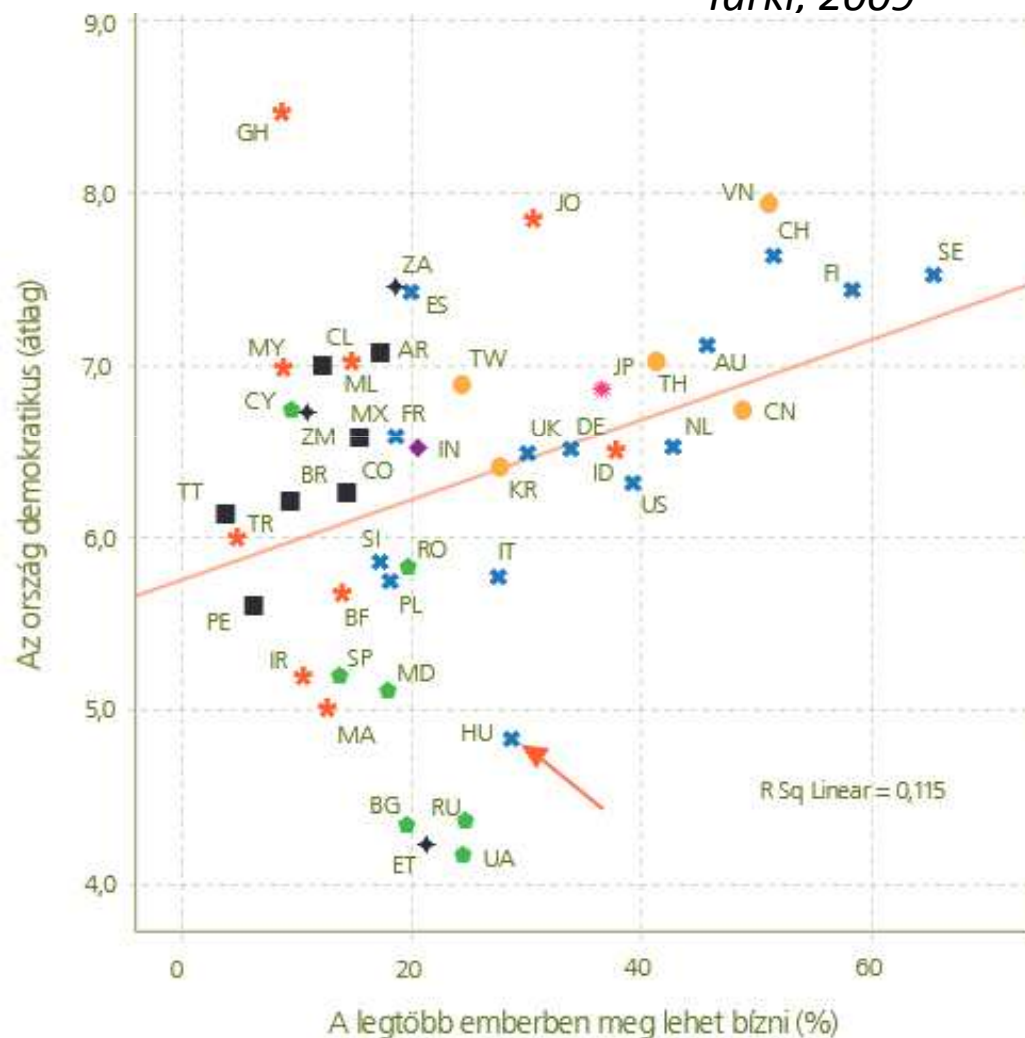
Forrás: Deming, https://scholar.harvard.edu/files/ddeming/files/deming_socialskills_aug16.pdf

A nyitottság, bizalom, kommunikációs és együttműködési képesség felértékelődik

de a magyar társadalom értékrendje közel áll a balkáni-ortodox világhoz

Tárki, 2009

Y tengely: „Ön szerint mennyire demokratikus az ország kormányzása manapság?” Átlagok 1-től 10-ig tartó skálán.

X tengely: Azok aránya, akik szerint a legtöbb emberben meg lehet bízni.

Az országokat jelölő betűkombinációk feloldása az F1. táblázatban található.

Adatok forrása: WVS, 5. hullám.

Kultúrák: * Nyugati ■ Dél-Amerikai * Iszlám ● Kínai
 ◆ Hindu ● Ortodox ◆ Afrikai * Japán

Oktatási-társadalmi következtetések

- Késleltetéssel, de elkerülhetetlenül lecsökken a rutin-képességet igénylő munkakörök száma, nő a szociális és a kreatív képességet igénylőké
- Az oktatási rendszer akkor szolgálja a társadalmi felemelkedést, ha NEM RUTIN (betanított fizikai vagy irodai), hanem 'soft' és 'hard skill'-et képes fejleszteni
- A technológiai forradalom által veszélyeztetett rétegek között kiemelkedően fontos a már munkában álló generáció: a képzés, önképzés és átképzés kultúráját kell segíteni. Az egész életen át való tanulásban hátul kullogunk: keresni kell az eszközöket, ösztönzőket a tanulás folyamatában való bekapcsolódás elősegítéséhez